

INGEZONDEN.

Voor zoover mij bekend hebben wij voor het eerst een vrij volledig verslag van een rechtzaak waarin opgenomen is de verklaringen van de getuigen des beklaagden en die van het openbaar ministerie inzake het onbevoegd uitoefenen der tandheelkunst.

Dit verslag, verschenen in het Tijdschrift voor Tandheelkunde afl. 3 jaargang XXI, danken wij den heer *K l i n k h a m e r*.

Het volgen van strafzaken is veelal een uitmuntende leerschool. Uit de pleidooien van den rechter van instructie en den verdediger, maar niet het minst uit de getuigenissen der opgeroepen deskundigen van beide partijen valt altijd veel te leeren. De deskundigen zijn uit den aard der zaak de besten die te vinden zijn — ter zake kundigen: hun oordeel heeft veel waarde zoowel voor de eene als de andere partij, want daarvan hangt in niet geringe mate het vonnis af.

Daarom worden door mij de verslagen van gevoerde processen, gevoerd hetzij tegen onbevoegden, hetzij tegen bevoegden, steeds met de meeste belangstelling en aandacht gelezen en in de meeste gevallen tot groote leering.

Het is dus begrijpelijk dat het verslag van de strafzaak, voorkomende in het Maartnummer van dit Tijdschrift, door mij met bijzondere belangstelling is gelezen en dat vooral de uitspraken der beide getuigen des beklaagden in hooge mate mijn aandacht hebben getrokken.

Het zij mij vergund op een passus de aandacht te vestigen door beide deskundigen voor den beklaagden en door den verdediger met klem naar voren gebracht. Op pag. 163 v.o.

3°. zegt de heer v a n D a l e n tandarts „de tand is ontstaan „uit hetzelfde kiemblad, waaruit de haren en de nagels „zijn ontstaan. Indien dit kiemblad zich niet had ingestulpd „zouden de tanden evenals de haren en de nagels aanhangels „zijn van de huid. Wij kunnen dan ook de tanden beschou- „wen als te staan buiten het weefsel van den mond.”

Deze opvatting van het ontstaan en het wezen van den tand wordt gedeeld door Dr. R o m e i n, hij bevestigt:

„wij blijven buiten het weefsel, want (de) tand is een aan- „hangsel van de huid, daarom moeten wij de behandeling „van den tand ook in een bijzonder licht beschouwen.”

De verdediger maakt van dit argument blijkbaar een gretig en dankbaar gebruik, want, voert hij aan: „Wij moeten hier „in aanmerking nemen dat de tand is een bijzonder lichaams- „deel, een aanhangsel van de huid evenals de haren en de „nagels. Elke kapper is toch ook geen medicus.”

Wij hebben hier een merkwaardige consensus van zienswijze tusschen een tandarts, een medicus en een rechtsgeleerde.

Wat de deskundige van het openbaar ministerie hierop heeft geantwoord is ons niet bekend, ook niet, of zijne meening hieromtrent is worden gevraagd.

Het is misschien vermetel van mij te zeggen dat de uitspraken van de deskundigen en de gevolgtrekking van den verdediger een zonderlinge indruk op mij hebben gemaakt en te beweren, dat de drie genoemden al bitter weinig van de odontogenese weten. Een rechtsgeleerde is dit niet euvel te duiden; een medicus mag er wel iets van af weten; maar een tandarts, een specialist die de odontogenese niet kent is wel heel erg.

Een tand een aanhangsel van de huid, evenals de haren en de nagels! Een tand ontstaat uit hetzelfde kiemblad als de haren en de nagels! Als het kiemblad zich niet had ingestulpd zouden de tanden evenals de haren en de nagels aanhangsels zijn van de huid!

Hoe nu? Bestaat de tand dan geheel uit epitheel? Is de tand uitsluitend het produkt van het ectoderm? Waarom

wordt het oog, dat toch ook uit het ectoderm ontstaat niet tot een aanhangsel van de huid gerekend?

Zijn de haren en de nagels bedeed met gevoelszenuwen evenals de dentin? Is de dentin, die de hoofdmassa uitmaakt van den tand, een produkt van het ectoderm? En het cementum?

Omdat de kiemen van de nagels en de haren ontstaan uit het stratum germinativum, evenals de glazuurkiem en de lenscrystallina zijn zij daarom dezelfde vormsels of weefsels? Hun eindprodukt verschilt onderling toch nogal sterk.

Tot de organen ontsproten uit het uitwendige kiemblad behooren: het centrale en periphere zenuwstelsel; de zintuigen; het oog, het gehoor en het reukorgaan; verder de huid en bijorganen als haren, nagels en de klieren van de huid.

Is daarom elke medicus nu een kapper?

„Het is niet dan met beperking — zegt Hertwig „(Lehrbuch der Entwicklungsgeschichte inleiding IIe deel „dat het indeelingsprincipe der organen naar de kiem- „bladen volgehouden kan worden, want de volle wasdom be- „reikt hebbende organen zijn gewoonlijk samengestelde li- „chamen, die zich niet uit één, maar twee, zelfs uit drie em- „bryonale lagen ontwikkelen. Zoo ontwikkelen de tanden „zich uit het midden en het buiten kiemblad. Nu wordt wel „is waar de organen als ontsproten uit één kiemblad aange- „merkt en dan geschiedt dit gewoonlijk uit de overweging „dat de verschillende weefsels, welke voor den opbouw en „de functie van ongelijke beteekenis zijn, het gewichtigste „bestanddeel voornamentlijk door één kiemblad geleverd „wordt.”

Toetsen wij den gedachtengang der beide deskundigen aan bovenaangehaalde stelling van Hertwig dan blijkt daaruit, dat zij het glazuur van den tand als het gewichtigste weefsel van den tand beschouwen.

Wij moeten die opvatting eerbiedigen, al kunnen wij die niet als beslissend aanvaarden. Doch stellig kunnen wij die

opvatting niet aanvaarden wanneer wij die toepassen op het punt van geschil.

De beklagde heeft zich niet beperkt tot de behandeling van het produkt van het ectoderm = het glazuur, maar gewis die behandeling uitgebreid tot het produkt van het mesoderm = de dentin een weefsel begiftigd met gevoel en waarin pathologische processen afspeelen.

Nu zou men kunnen aanvoeren dat, wanneer de pulpa verwijderd of afgestorven is, gevoels waarnemingen en pathologische processen in de dentin niet meer plaats hebben, de tand derhalve een betrekkelijk dood orgaan is, evenals de haren en de nagels. Maar dan moet gewezen worden op het feit dat dezelfde vergelijking opgaat met andere organen die van hunne zenuwen en bloedvaten beroofd zijn. De tand in zijn geheel is echter niet dood, want nog steeds staat hij door zijn periodontium in levendige verbinding met de omgevende weefsels.

Is de vergelijking van de tanden met de haren en de nagels mij onbegrijpelijk, nog meer is dit het geval met die vergelijking als argument te gebruiken voor de straffeloosheid van het uitvoeren van kunstbewerkingen in de tanden.

GREVERS.
